

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 11Csp/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319200875
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8319200875.1

Rozsudok pre zmeškanie

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Jančíkovou v spore žalobkyne: R. Y., V.. XX.XX.XXXX, P. K. XXXX/XX, XXX XX X., zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: CD Consulting s. r. o., IČO: 264 297 05, so sídlom Příkop 843/4, Zábřdovice, 602 00 Brno, Česká republika v právnej veci o priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.228,79 eur takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.228,79 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobkyni vo vzťahu k žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z priznanej výšky primeraného finančného zadostučinenia s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa podala dňa XX.XX.XXXX žalobu tunajšiemu súdu, ktorou navrhla, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej sumu 1.228,79 eur a nahradiť jej trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

2. V žalobe uviedla, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XXC/XX/XXXX bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľky úspešná, ktorý rozsudok zo dňa 28.11.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. XCo/XX/XXXX zo dňa 31.8.2017 nadobudol právoplatnosť dňa 25.9.2017. Okresný súd Humenné konanie v časti zmenkového úroku vo výške 0,19% denne zastavili a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

Ďalej žalobkyňa z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie sp. zn. XXC/XX/XXXX z 28.11.2016 uviedla:

„Z príslušného článku všeobecných podmienok úverovej zmluvy, ktorý upravuje dohodu o vyplnení zmenky, mal súd preukázané, že v tomto článku sa zmluvné strany spotrebiteľskej úverovej zmluvy dohodli o vyplnení vystavenej zmenky v budúcnosti. Bez platnej dohody o vypíňacom práve nemôže byť platná ani vyplnená zmenka (čl. 4) (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 161/2007). Ak dohoda o vypíňacom práve pri blankozmenke nezohľadňuje práva spotrebiteľa a umožňuje indosáciou zmenky vymôcť od spotrebiteľa plnenie z neprijateľných podmienok, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. V nadväznosti na § 17 zmenkového zákona treba posúdiť, či takýmto konaním indosatár nekonal na škodu odporkyne ako dlžníčky zo spotrebiteľského úveru.

Z vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že uzavretie spotrebiteľskej zmluvy bolo podmienené podpisom zmenky zo strany spotrebiteľa, čo vyplýva z rovnakého dátumu zmenky a úverovej spotrebiteľskej zmluvy, ako aj z príslušného článku všeobecných podmienok úverovej spotrebiteľskej

zmluvy. V momente uzatvárania úverovej spotrebiteľskej zmluvy obsahovou náležitosťou úverovej zmluvy bola povinnosť dohodnúť sa na vypísaní zmenky podľa príslušného článku všeobecných podmienok úverovej zmluvy ako podmienky poskytnutia úveru. Táto podmienka je neprijateľná zmluvná podmienka podľa § 53 ods. 2 OZ, pretože nie je individuálne so spotrebiteľom dojednaná, tvorila neoddeliteľnú súčasť formulárovej úverovej zmluvy - všeobecných podmienok a bez jej podpisu by spotrebiteľ nedostal úver, preto podmieňovala uzavretie spotrebiteľskej zmluvy, poskytnutie úveru a spotrebiteľ obsah úverovej zmluvy a príslušnom článku všeobecných podmienok o vyplnení zmenky nemohol ovplyvniť. Dôkazné bremeno na preukázanie opaku podľa § 53 ods. 3 OZ má veriteľ, právny predchodca žalobcu. Dôkazné bremeno neuniesol.

Podľa § 53 ods. 4 písm. b), m) OZ, je dojednanie o vyplňacom práve zmenky (článok 14 všeobecných podmienok) neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj preto, že na základe tejto podmienky vystavená zmenka umožnila previesť indosáciu bez súhlasu spotrebiteľa práva zo zmluvnej strany POHOTOVOSTĚ, s.r.o. na žalobcu CD Consulting, čím došlo k zhoršeniu postavenia a ochrany práv spotrebiteľa. Zmenka a jej indosácia nadmerne sťažili spotrebiteľovi možnosť realizovať práva spotrebiteľa. Taký záver vyplýva už z charakteru zmenkového konania, ktoré nepripúšťa skúmanie dôvodu vzniknutého záväzku, ani ex offo ochranu spotrebiteľských práv (ÚS ČR IV., ÚS ČR 457/10).

Žalovaný/á ako spotrebiteľ nijako nemohol ovplyvniť výšku zmenkovej sumy, dátum splatnosti zmenkového úroku, ktoré si do zmenky jednostranne dopísal veriteľ. Je zrejmé, že suma bola jednostranne do zmenky uvedená veriteľom a ku dňu uzavretia dohody v príslušnom článku všeobecných podmienok spotrebiteľ nevedel, aká suma do zmenky bude dopísaná. Nebola konkretizovaná výška zmenkovej sumy, ktorá mala byť dopísaná do zmenky na základe vyplňacieho práva zmenky a neboli ani určitým preskúmateľným spôsobom stanovené kritériá, na základe ktorých zmenková suma do zmenky mala byť dopísaná tak, aby bola určiteľná a preskúmateľná za pomoci výkladových pravidiel.

Súd mal preukázané, že subjekt pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka - spotrebiteľa (porušil vedome kogentné zákonné ustanovenia na ochranu spotrebiteľa). V príčinnej súvislosti s tým neprimerane navýšil svoju pohľadávku veriteľa na úkor (na škodu) spotrebiteľa a vystavením a indosovaním zmenky sťažil, resp. znemožnil ochranu spotrebiteľa v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou. Takému nekalému konaniu súd nemohol poskytnúť právnu ochranu. Súd má za to, že cieľom idosovania zmenky na navrhovateľa bolo inkasovať zmenkovú sumu bez toho, aby zmenkový dlžník nemohol vzniesť námietky a bez toho, aby súd z úradnej moci namiesto spotrebiteľa aplikoval kogentné zákonné ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Preto sa súd domnieva, že aj keď žalovaný/á v tomto konaní neprodukoval/a námietky, súd musí z úradnej moci chrániť práva spotrebiteľa, dané kogentnými ustanoveniami zákona. Z uvedených dôvodov súd návrh žalobcu na zaplatenie nárokov zo zmenky zamietol v celom rozsahu.“

Ďalej žalobkyňa poukázala na ust. § 3 ods. 5 veta tretia a ust. § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobkyňa si ako spotrebiteľka v tomto konaní uplatňuje primerané finančné zadostučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, keď svoje práva musela brániť v základnom konaní, pričom finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže žalobkyňa je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, finančné zadostučinenie žiada vo výške 1.228,79 eur, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatiť.

3. Na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa predložila rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. XXC/XX/XXXX zo dňa 28.11.2016 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. XCo/XX/XXXX zo dňa 31.8.2017

4. Podľa ust. § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“) súd doručoval žalovanému žalobu s prílohami, poučenie o procesných právach a povinnostiach, uznesenie - výzva na vyjadrenie k žalobe, ktoré si žalovaný prevzal dňa 07.03.2019.

5. Žalovaný podal dňa XX.XX.XXXX na poštovú prepravu svoje vyjadrenie k žalobe, v ktorom žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona

o ochrane spotrebiteľa je potrebné vykladať reštriktívne a súd by mal zohľadniť nielen úspešnosť účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu, pričom suma, ktorú žalobkyňa žiada, neodráža žiadnu ujmu, ktorá jej bola spôsobená, nijakým spôsobom ju žalobkyňa neodôvodňuje ani nedokladuje. Žalobkyňa neuviedla, na základe čoho považuje sumu 1.228,79 eur za vhodné finančné zadosťučinenie. Žalovaný sa s priznaním finančného zadosťučinenia ani zo samotného jeho výškou nestotožňuje a má zato, že žalobkyňa sa dostatočne nevysporiadala s odôvodnením jej výšky a dôvodu priznania. Žalovaný tiež dal do pozornosti skutočnosť, že žalobkyňa do dnešného dňa nevrátila ani sumu, ktorú si požičala. Žalovaný nenavrhol vykonať žiadne dôkazy a na preukázanie svojich tvrdení nepredložil žiadne listinné dôkazy.

6. Podľa ustanovenia § 274 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

7. Podľa § 275 CSP odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie

8. Rozsudkom pre zmeškanie žalovaného možno rozhodnúť len vtedy, ak ide o žalobu o splnenie povinnosti. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. Skutkovým základom kontumačného rozsudku je žalobcom tvrdený skutkový stav. Rozsudok pre zmeškanie sa nevydáva po štandardnom vykonaní dokazovania ani po právnom posúdení veci, preto odôvodnenie tohto rozsudku obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

9. V danom prípade súd doručoval žalovanému predvolanie na pojednávanie nariadeného na deň XX.XX.XXXX, ktoré si prevzal dňa XX.X.XXXX, pričom predvolanie na pojednávanie obsahovalo poučenie, že súd môže rozhodnúť na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak sa žalovaný nedostaví na pojednávanie vo veci a neospravedlní svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

10. Na pojednávanie nariadené na deň XX.X.XXXX sa dostavil právny zástupca žalobkyne, ktorý zotrval na podanej žalobe, pričom navrhol, vzhľadom na neospravedlnenú neprítomnosť žalovaného vydať rozsudok pre zmeškanie žalovaného.

11. Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

12. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Podľa § 4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách

14. Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

15. V prejednáwanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Predpokladmi pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a zároveň úspešný uplatnený nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z. z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch prípadne iných predpisov.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenal, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (pozri uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016). Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/118/2017 zo dňa 18.4.2018 bod 9 odôvodnenia, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/280/2016 zo dňa 30.11.2017 bod 10 odôvodnenia)

17. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Samotná povaha primeraného finančného zadostučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

18. Súd o podanej žalobe rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, nakoľko žalovaný sa nariadené pojednávanie nedostavil, predvolanie pojednávanie mu bolo riadne doručené, v predvolaní bol poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, a žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

19. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa druhého odseku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Súd v zmysle uvedených zákonných ustanovení rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, a pretože žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, súd jej priznal náhradu trov v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku pre zmeškanie v zmysle ust. § 356 písm. b) CSP odvolanie nie je prípustné, okrem prípadov, ak neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia.

Podľa ust. § 277 ods. 2 CSP ak žalovaný z ospravedlniteľných dôvodov zmeškal pojednávanie vo veci, môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie s uvedením ospravedlniteľného dôvodu. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok pre zmeškanie uznesením zruší a začne vo veci opäť konať.

Podľa ust. § 277 ods. 3 CSP návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel.

Proti výroku o trovách konania je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CPS podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.